

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 972

van **STAF AERTS**

datum: 19 juli 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Gasnetten - Waardering en afschrijving

Op 10 juni 2023 gaf Frank Vanbrabant, CEO van Fluvius, een interview in De Tijd over de investeringen van de distributienetbeheerder (DNB) voor de energietransitie. Daarbij ging het onder andere over de waarde van de gasleidingen die het bedrijf in beheer zou hebben. Daarbij stelde Vanbrabant: "Als straks iedereen naar een energiezuinige label A-woning gaat, zal de vraag naar gas enorm afnemen. Meer dan waarschijnlijk zal er een probleem zijn met netten die niet afgeschreven raken..." Op de vraag hoe dat financieel opgevangen gaat worden antwoordde hij: "Maar onze aandeelhouders (de gemeenten, red.) of de Vlaamse overheid mogen niet te lang wachten om te beslissen."

1. Wat is de totale waarde van de gasnetten waar de lokale besturen mee eigenaar van zijn via de aandelen in Fluvius voor het jaar 2022.
2. Graag de afschrijvingstabel van de waarde van de gasnetten van Fluvius, vanaf nu tot en met einde levensduur van de gasnetten.
3. Welke waarde van de gasnetten moet worden afgeboekt als die tegen 2050 niet langer gebruikt zouden worden?
4. Welke stappen werden al genomen om het beleidskader voor te bereiden op de stapsgewijze afbouw van het gasdistributienet en de verdeling van de kosten daarvan? Wat moet daarover door lokale overheden en wat door de Vlaamse overheid beslist worden?
5. Welke mogelijke scenario's zijn er om de kosten daarvan eerlijk te verdelen en wat is de mogelijke impact van de verschillende scenario's op de energiefactuur van de verschillende types huishoudens en op de inkomsten van de aandeelhouders van de distributienetbeheerders? Hoe staat de minister tegenover het idee om via versnelde afschrijvingen te vermijden dat de nettarieven exponentieel oplopen voor de laatste (mogelijk kwetsbare) gebruikers van het gasdistributienet?
6. Gesteld dat de energieprijzen gelijk blijven, welke verschuiving van inkomsten voor de aandeelhouders van de DNB's kan worden verwacht door enerzijds de toegenomen consumptie van elektriciteit en anderzijds de afname van het gebruik van fossiel gas en de (versnelde) afschrijvingen van de gasnetten?

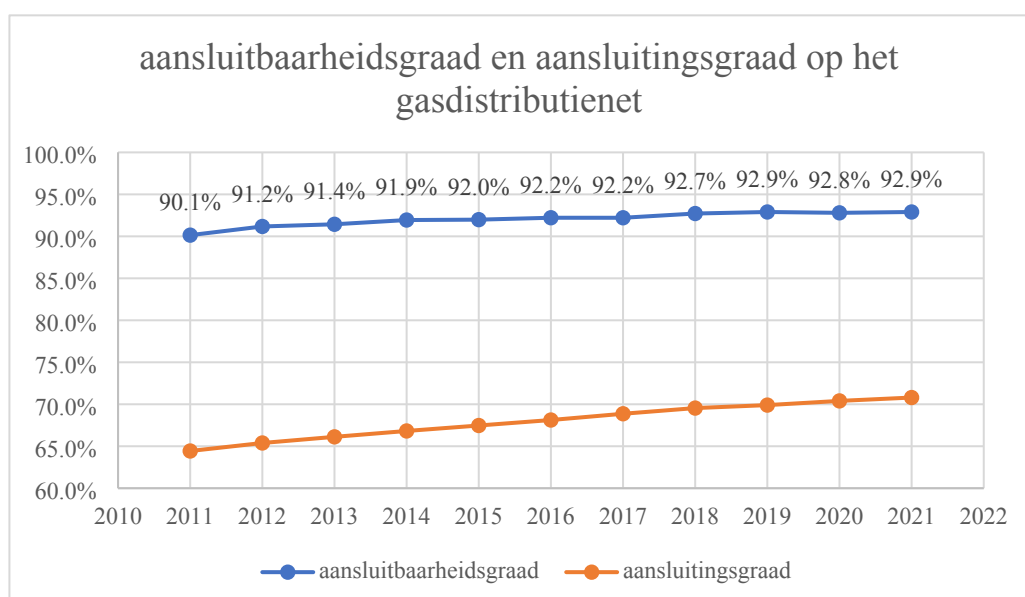
**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 972 van 20 juli 2023

van **STAF AERTS**

1. De oorsprong van de huidige RAB (= 'Regulatory Asset Base' of gereguleerde waarde van de gasdistributienetten) is vooral een gevolg van de in 2007 door de Vlaamse Regering geformuleerde doelstelling i.v.m. de te bereiken aansluitbaarheid van 95% die in 2018 *on hold* werd gezet.

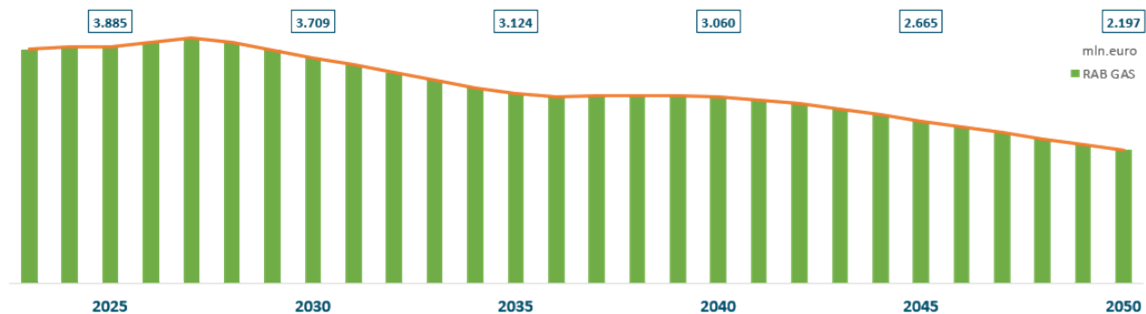
De totale waarde van de gasnetten per rubriek (LD = Lage Druk, MD = Midden Druk):

Totale boekwaarde	Per 31/12			
	tem 2010	tem 2015	tem 2020	tem 2022
Rubriek				
Leidingen – LD	1.012.643.633	1.331.427.133	1.508.279.538	1.581.427.284
Leidingen – MD	460.018.544	578.355.889	688.926.026	732.109.558
Cabines/Stations – LD	31.492.464	47.098.990	68.939.390	78.260.205
Cabines/Stations – MD	32.134.314	50.109.086	70.414.911	79.443.775
Meetapparatuur – LD	144.313.566	183.549.835	249.831.378	426.518.252
Meetapparatuur – MD	6.029.234	8.645.395	13.147.700	16.529.154
Aansluitingen	413.292.928	602.730.192	757.499.737	820.445.056
Diverse	11.983.763	14.902.206	37.300.494	64.227.331
Totaal	2.111.908.446	2.816.818.726	3.394.339.176	3.799.010.615

De totale boekwaarde bedroeg eind 2022 dus € 3.799.010.615 (zie tabel). Dit is 80% hoger dan de boekwaarde per 31/12/2010, wat grotendeels te wijten is aan het realiseren van de hogere aansluitingsgraad.

2. Onderstaande grafiek toont de evolutie van de boekwaarde van de gasdistributienetten waarbij we uitgaan van volgende aannames:
 - Leidingen: Fluvius blijft de investeringen uitvoeren die nodig zijn in het kader van veilige en bedrijfszekere netten.

- Meters: Fluvius gaat er van uit dat de huidige digitale gasmeters vervangen zullen worden na 15 jaar en houdt rekening met een afbouw van het aantal aansluitingen vanaf 2030.

Alle waarden zijn uitgedrukt in miljoen euro.

3. Er is vandaag nog geen beslissing over de toekomst of het gebruik van gasnetten tegen 2050. Indien de gasnetten in 2050 niet langer gebruikt zouden worden zonder flankerende maatregelen, zou de waarde van de gasnetten die in 2050 afgeboekt moet worden € 2.197.000.000 zijn.
4. Er is op initiatief van Fluvius een studie opgestart die tot doel heeft om samen met het VEKA mogelijke scenario's voor de uitfasering van het aardgasnet uit te werken en om vervolgens die scenario's te kwantificeren.

Vandaag is er nog geen beleidskader dat de distributienetbeheerders toelaat het gasnet in een straat of wijk buiten dienst te nemen. Gezien de aansluitplicht is het afbouwen van een gasnet in een straat of wijk pas mogelijk als de laatste netgebruiker initiatief neemt om zijn aansluiting te laten wegnemen.

De lopende studie heeft tot doel om aanbevelingen te doen voor een beleidskader.

5. De mogelijke scenario's voor de uitfasering van het aardgasnet zijn nog in voorbereiding. Het betreft een aantal theoretische scenario's die door VEKA en Fluvius voorbereid worden; VREG is bevoegd voor de tarieven.
6. De aandeelhouders van de netbeheerders worden voor de distributie van elektriciteit en gas vergoed via een tariefmethodologie die door de VREG wordt bepaald. Deze methodologie legt voor een bepaalde periode een regulatoire vergoeding vast die wordt berekend door de RAB (de waarde van de netten en andere bezittingen) te vermenigvuldigen met de WACC (Weighted Average Cost of Capital, dit is een gewogen gemiddelde kapitaalkost die volgens VREG de intrestlasten van schulden moet dekken en een marktconforme vergoeding geeft aan de aandeelhouders voor hun inbreng).

Deze regulatoire vergoeding is onafhankelijk van de evolutie van de energieprijzen op de markten, van het aantal afnemers en van de volumes aan energie die worden afgenomen. Deze factoren kunnen wel – al dan niet tijdelijk – invloed hebben op de werkelijke inkomsten van de netbeheerders.

Ontvangt een netbeheerder bijvoorbeeld meer inkomsten omwille van een hoger dan verwacht verbruik, dan moet het overschot teruggestort worden in de volgende jaren, onder de vorm van lagere nettatarieven. Het omgekeerde geldt bij een lager dan verwacht verbruik.

Wat de evolutie van de WACC betreft, kan worden verwacht dat deze de komende jaren zal stijgen door de snelle, sterke toename van de intrestvoeten op de financiële markten. Ter illustratie: voor de huidige WACC van 3,5%, die nog tot en met 2024

geldig is, baseerde de VREG zich op een vergoeding van het eigen vermogen van 4,08% en een vergoeding voor schulden van 2,14%. Het hoeft geen betoog dat in de huidige economische omstandigheden beide geenszins marktconform zijn. Zo betaalt Fluvius op zijn laatste obligatie-uitgiften een jaarlijkse intrest van afgerond 4%.

Wanneer we inzoomen op de regulatoire vergoeding voor de aandeelhouders, dan is bij een constante WACC dus de RAB de enige bepalende factor. Deze RAB zal naar verwachting de komende jaren voor gas fundamenteel anders evolueren dan voor elektriciteit.

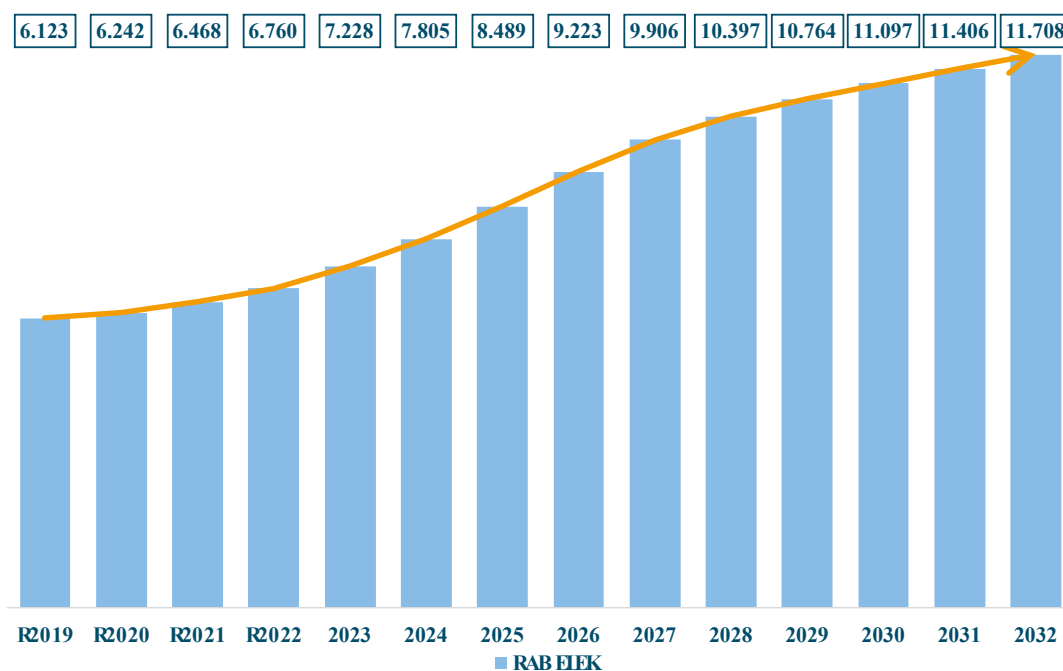
A) Impact inkomsten uit de gasactiviteit

De RAB voor gas zal geleidelijk dalen (zie de figuur onder punt 2), waardoor ook de vergoeding voor deze activa mee daalt. Indien de gasdistributienetten versneld zouden worden afgeschreven, zou dit betekenen dat de RAB voor gas sneller daalt en er dus ook minder inkomsten zijn voor de bedrijfsvoering en de aandeelhouders.

B) Impact inkomsten uit de activiteit elektriciteit

De RAB voor elektriciteit zal door de vele investeringen daarentegen toenemen, waardoor bij gelijke WACC ook de regulatoire vergoeding automatisch mee toeneemt.

Onder impact van het voorliggende investeringsplan zien we een toename van de boekwaarde volgens de onderstaande grafiek. Op basis van de door de VREG bepaalde kapitaalsvergoeding kan er dan een toename van de inkomsten van de netbeheerders zijn. Afhankelijk van de werkingskosten en de tariefmethodologie kan dit vervolgens een impact hebben op de dividenden van de aandeelhouders.

Waarden in miljoen euro.